

تأثیر سلامت سازمانی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی (گروه نظارتی گمرکات جنوب کشور)

حاجیه رجبی فرجاد^۱ - فرزاد خادم^۲

چکیده

توانمندسازی یک نگرش مدرن از انگیزش درون شغلی است که به معنی آزاد کردن نیروهای درونی کارکنان بوده و شرایط و فرصت‌هایی را برای شکوفایی استعدادها، توانایی‌ها و شایستگی کارکنان فراهم می‌کند. همچنین توانمندسازی نگرش مثبتی در کارکنان، نسبت به شغل و سازمانشان ایجاد می‌کند. این پژوهش بر آن است تا تأثیر سلامت سازمانی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی (گروه نظارتی گمرکات جنوب کشور) را بسنجد. جامعه تحقیق حاضر کارکنان گروه حسابرسی عملیاتی در گروه نظارتی گمرکات جنوب کشور و از روش سرشماری جهت نمونه‌گیری استفاده شد. جهت اندازه‌گیری متغیر مستقل سلامت سازمانی از پرسشنامه هوی و فیلدمن^۱ (۱۹۹۹) و متغیر وابسته توانمندسازی کارکنان از پرسشنامه اسپریتزر و در قالب یک پرسشنامه جامع استفاده شد. روایی پرسشنامه از طریق محتوا و جهت تعیین پایایی از ضربی آلفای کرونباخ که برابر با ۰/۹۱۴ می‌باشد استفاده شده است. جهت آزمون فرضیات پژوهش از تحلیل رگرسیون استفاده شد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که سلامت سازمانی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد، همچنین مؤلفه‌های سلامت سازمانی (تأکید علمی، حمایت منابع، ساخت دهی، ملاحظه گری، نفوذ مدیر و یگانگی نهادی) بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

واژگان کلیدی: توانمندسازی، سلامت سازمانی، تأکید علمی، روحیه، ساخت دهی، ملاحظه گری

^۱ استادیار گروه مدیریت منابع انسانی، دانشگاه علوم انتظامی امین آدرس پست الکترونیک (نویسنده مسئول)

Hajieh_rajabi@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد مدیریت

مقدمة

فرایندهای حسابداری و عملیاتی در گمرک را به عهده دارد. هدف‌های حسابرسی عملیاتی بسیار متنوع و گوناگون است؛ بنابراین تدوین دستور عمل تفصیلی استاندارد و برنامه‌های حسابرسی استاندارد برای انجام تمامی فرایندهای ممکن حسابرسی عملیاتی، علاوه بر نیاز به صرف وقت زیاد، بهندرت دارای اثربخشی لازم خواهد بود. برنامه‌های حسابرسی عملیاتی برای شرایط خاصی از سازمان یا بخش مورد بررسی، تدوین می‌شود و به طور عادی باید یکبار مورد استفاده قرار گیرد.

سلامت سازمانی: سلامت سازمانی اولین بار توسط مایلز در سال ۱۹۷۹ پیشنهاد شد. واژه سلامت به عنوان توانایی سازگاری یک سازمان با محیط خود، ایجاد هماهنگی میان اعضای آن و رسیدن به اهداف تعريف شده است. پلین و لیلرک^۳ سلامت سازمانی را به عنوان توانایی هر سازمان برای انجام موفق مأموریت‌های خود تعريف کردند. آدلر و همکارانش سلامت سازمانی را با ویژگی‌ها و مشخصات زیر تعريف کرده‌اند: ارتباطات، درک از استراتژی‌های سازمانی و سیاسی، صلاحیت همکاران، توانایی نیروی انسانی، مهارت‌های مدیریتی، روحیه کارکنان، محل کار، آگاهی کارکنان از رسالت سازمان، همکاری، آموزش (فراهانی^۴، ۲۰۱۴: ۶۲۹). هوی و فورسیت^۵ (۱۹۷۹)، سازمانی که سالم است با نیروهای مخرب خارجی به طور موقتی آمیزی برخورد کرده و نیروی آن‌ها به طور اثربخشی، در جهت اهداف و مقاصد اصلی سازمان هدایت می‌کند و درازمدت علاّم یک سازمان سالم را از خود نشان می‌دهند. سلامت سازمانی به وضعی فراتر از اثربخشی سازمان در کوتاه‌مدت دلالت دارد و به مجموعه‌ای از خصایص سازمانی نسبتاً پرداز اشاره می‌کند. یک سازمان سالم به این معنا نه فقط در محیط خود پایدار می‌ماند بلکه در درازمدت قادر است به اندازه کافی با محیط خودسازگار شده توانایی‌های لازم را در جهت بقاء خود پیوسته ایجاد کند و گسترش دهد (مایل،^۶

سلامت سازمانی اشاره به وضعیتی دارد که در آن سازمان علاوه بر این که در محیط خود پایدار می‌ماند، در درازمدت قادر است به اندازه کافی با محیط خودسازگار شود و توانایی‌های لازم برای بقاء خود را پیوسته ایجاد کرده و گسترش دهد (مهران، ۱۳۷۹: ۱۱). در دنیای بسیار رقابتی امروزی، تغییرات سریعی که در بازارها اتفاق می‌افتد؛ ایجاب می‌کند تا سازمان‌های موجود کشور (خصوصی و دولتی) تا حد امکان رقابتی شوند یا اینکه رقابتی باقی بمانند. بر اساس این فرض هزینه اصلی اکثر سازمان‌ها، هزینه نیروی کار است؛ هر گامی که بتواند به کاهش این هزینه‌ها منجر شود؛ می‌تواند در دستیابی به مزیت رقابتی، سودمند باشد. هرچند که کوچک‌سازی و خودکار سازی می‌توانند به کاهش هزینه‌های کارکنانی منجر شود؛ اما توجه داشته باشید که اجرای چنین رویکردهایی، هزینه‌های بسیاری را برای سازمان‌ها به همراه خواهد داشت. (۵۹۹).

با توجه به دگرگونی‌های سریع و پرشتاب دانش و معلومات بشری، همه‌چیز بهشت در حال تغییر و تحول است. سازمان‌ها به عنوان یک سیستم باز با محیط در تعامل می‌باشند و برای تداوم حیات نیازمند پاسخ گوئی به تغییرات محیطی هستند. از آنچه که منابع انسانی مهم‌ترین عامل و محور سازمان‌ها محسوب می‌شوند، تجهیز و آماده‌سازی منابع مزبور برای مواجهه با تغییرات، از اهمیت ویژه برخوردار است و کلیه سازمان‌ها با هر نوع مأموریتی باید بیشترین سرمایه، وقت و برنامه را به پرورش انسان‌ها در ابعاد مختلف اختصاص دهند (جعفرزاده، ۱۳۸۶، ۴۴).

کارکنان دریک سازمان با توجه به شرایط کاری آنها از حساسیت خاصی برخوردار بوده و با توجه شرایط مذکور انگیزه و بازخوردهای متفاوتی از سازمان دریافت خواهند کرد. گروه حسابرسی عملیاتی در گمرک به عنوان گروهی نظارتی مسئولیت کنترل

مایل ویژگی‌ها سازمان سالم را در تأمین سه نیاز اصلی یعنی:

۱- نیازهای وظیفه‌ای سازمان

۲- نیازهای بقا و...

۳- نیازهای رشد و توسعه سازمان، دانسته و با توجه به این سه نیاز، ابعاد سلامت سازمانی را شامل

۱۰ مورد زیر می‌داند:

سازگاری، شایستگی حل مسئله، تمرکز بر اهداف، شایستگی ارتباطات، حداکثر برابری قدرت، به کارگیری منابع، انسجام و یگانگی، روحیه، استقلال، نوآوری. سه مورد اول را جزو تأمین نیازهای وظیفه‌ای سازمان هستند و نیازهای بقا شامل سه مورد بعدی می‌شوند و ابعاد نوآوری، استقلال، سازگاری و شایستگی حل مسئله در چارچوب تأمین نیازهای رشد و توسعه قرار می‌گیرند (عباس زاده، ۱۳۸۹: ۵۸).

توانمندسازی: به معنی آن است که افراد را به طور ساده تشویق کنیم تا نقش فعالتری در کارشان ایفا کنند و تا آنجا پیش روند که مسئولیت بهبود فعالیت‌های خود را به عهده بگیرند و درنهایت به حدی از توان برستند که بدون مراجعه به مستشول بالاتر بتوانند تصمیمات کلیدی بزرگی بگیرند. (اسمیت، ۱۳۸۱: ۱۰)

«کوئین و اسپرتیزر^۱» معتقدند با وجود آنکه توانمندسازی می‌تواند مزیت رقابتی به یک سازمان بدهد و به رغم اینکه بسیاری از مدیران این واقعیت را قبول دارند که توانمندسازی مطلوب است، اما اغلب سازمان‌ها در اجرای آن چار مشکل شده‌اند (کوئین و اسپرتیزر، ۱۹۹۷: ۳۷). «باون و لاولر^۲» در مورد اهمیت توانمندسازی منابع انسانی می‌نویسن، کارکنان توانند به نیازهای مشتریان سریع و بهموقع پاسخ می‌دهند؛ احساس تعهد نسبت به خود و شغلشان دارند؛ با مشتریان به گرمی و آغوش باز ارتباط برقرار می‌کنند؛ و می‌توانند منبع بزرگی

۱۹۶۹: ۸۶). سلامت سازمانی عبارت است از دوام و بقای سازمان در محیط خود و سازگاری با آن و گسترش و ارتقاء و توانایی خود برای سازش بیشتر (جاهد، ۱۳۸۵). ابعاد سلامت سازمانی شامل تأکید علمی، حمایت منابع، ساخت دهی، ملاحظه گری، نفوذ مدیر و یگانگی نهادی می‌باشد که در ادامه به تعریف هریک پرداخته شده است.

تأکید علمی: که به تأکید سازمان برای ارتقاء سطح تخصص و مهارت‌های فنی کارکنان، اشاره دارد. (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

روحیه: به احساس اطمینان، اعتماد، همدردی و دوستی که در بین کارکنان وجود دارد اشاره می‌نماید (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

حمایت منابع: به سازمانی اشاره دارد که دارای مواد و وسائل لازم و تجهیزات کافی و حتی اضافی بوده و این مواد و وسائل به راحتی قابل حصول است (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

ساخت دهی: به رفتاری از مدیر اشاره دارد که کار گرا و هدف‌گرای است (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

ملاحظه گری: نزدیکی از مدیر را دوست، حامی و همکار کارکنان نشان می‌دهد. چنین مدیری به نتایج کارکنان توجه دارد و پذیرای پیشنهادها آنها است (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

نفوذ مدیر: به توانایی مدیر در تحت تأثیر قرار دادن عملی فرادستان خود اشاره دارد. مدیر بانفوذ، ترغیب‌کننده بوده و از طریق تحت تأثیر قرار دادن فکر و عمل رئیس ناحیه آموزشی، می‌تواند به طور اثربخشی با وی کار کند (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

یگانگی نهادی: عبارت است از توانایی سازمان برای تطابق با محیط و سازش با روش‌هایی است که سلامت برنامه آموزشی را حفظ کند و در برابر تقاضای غیرمعقول مراجع آن و محیط درامان باشند (هوی و میسکل، ۱۹۸۹).

مستقیم سرپرست، فعالیت کنند. به طوری که شخص قادر است در شرایط جدید رفتارش را تنظیم کرده، در مقابل عملکرد و تصمیم‌هایش مسئول و پاسخگو باشد.

۲) توانمندسازی عالی سازمانی: این سطح ویژه مدیران است، آنان قادر می‌شوند برنامه‌های کلی سازمان را تدوین کنند. تصمیم می‌گیرند چه کارهایی توسط چه کسانی و چطور انجام گیرد؟ در این مرحله، مهارت‌های رهبری را می‌توان به کارکنانی که توانمندسازی مرحله فردی را با موفقیت گذرانده‌اند، آموزش داد (ویلکینسون^{۱۳}، ۲۰۰۲: ۴۶).

سعادتی (۱۳۹۴) تحقیقی با عنوان تأثیر سلامت

سازمانی و عدالت سازمانی بر نگرش‌های مثبت کارکنان (مطالعه موردی: ادراه کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی) را موربدبررسی قرار داده است و با یک رویکرد نگرشی- رفتاری، ابعاد عدالت سازمانی و سلامت سازمانی را از طریق تمایلشان به اعمال تلاش‌های کاری و بر نگرش‌های مثبت کارکنان بررسی می‌کند و به این پرسش پاسخ می‌دهد که آیا بین ابعاد عدالت سازمانی و سلامت سازمانی با نگرش‌های مثبت کارکنان رابطه‌ای وجود دارد؟ در این پژوهش عدالت سازمانی که شامل ابعاد: (۱- عدالت توزیعی، ۲- عدالت رویه‌ای، ۳- عدالت تعاملی) و ابعاد سلامت سازمانی و عبارت‌اند از: ۱- روحیه، ۲- تأکید علمی، ۳- رعایت، ۴- ساختاردهی، ۵- حمایت منابع، ۶- یگانگی نهاد و ۷- نفوذ مدیر به عنوان متغیر مستقل و نگرش‌های مثبت کارکنان به عنوان متغیر وابسته بررسی می‌شود. نتایج کلی تحقیق نشان دادند که مابین سلامت سازمانی و عدالت سازمانی با نگرش‌های مثبت کارکنان در اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی رابطه معنی‌داری وجود دارد و فقط بین ابعاد عدالت تعاملی و بعد رعایت سلامت سازمانی رابطه معنی‌داری با

برای ارائه خدمات مناسب در سازمان باشند (باون و لاولر، ۱۹۹۵: ۸۷).

از جمله عواملی که می‌تواند با میزان توانمندسازی روان‌شناختی کارکنان مرتبط باشد میزان سالمت سازمانی ادراک شده است. درواقع سازمان سالم جایی است که افراد باعلاقه به محل کارشان می‌آیند و به کار کردن در این محل افتخار می‌کنند. در حقیقت سلامت سازمان از لحاظ فیزیکی، روانی، امنیت، تعلق، شایسته‌سالاری و ارزش‌گذاری به دانایی، تخصص و شخصیت ذی‌نفعان و رشد دادن به قابلیت‌های آنها و انجام وظایف محول شده از سوی فرا سیستم‌های خود در اثربخشی، رفتار هر سیستمی تأثیر بسزایی دارد (کورکماز^{۱۰}، ۲۰۰۷: ۷۸).

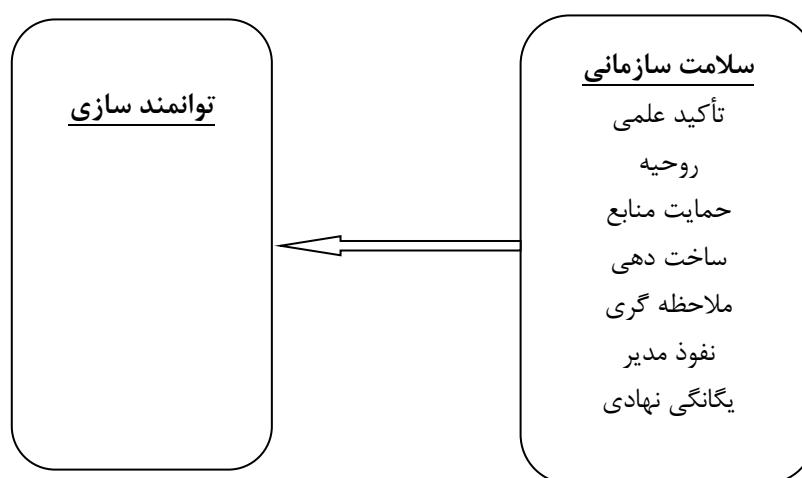
طی تحقیقات متعدد از جمله پژوهش‌های شیلا^{۱۱} (۲۰۱۱) نشان داده شده است، برای کارکنان، اشتغال در فضایی که سالمت، ابتكار و خلاقیت موردن توجه قرار می‌گیرد به طور حتم انگیزه و اشتیاق بیشتری برای انجام وظایف شغلی ایجاد شده و ادراک و آگاهی کارکنان از محیط و پرورش قدرت ابتكار و خلاقیت آنها رابطه‌ی مثبتی با کار آیی و بالا بردن راندمان کار و توانمندی آنها دارد و این خود نیز فرد را در امور کاری و اجرایی توانمند و راغب و مشتاق می‌سازد. بر این اساس، مؤلفه اشتیاق شغلی که از نظر برخی نظریه‌پردازان همانند شووفیلی، مارفتیز، پیتو، سالتو و باکر^{۱۲} (۲۰۰۲)، به میزان انرژی که یک فرد برای انجام وظایف شغلی خود صرف کرده و نیز به میزان اثربخشی به دست آمده در کار، تلقی می‌شود، خود نیز یکی از عواملی است که می‌تواند بر عامل توانمندسازی روان‌شناختی در سازمان تأثیرگذار باشد. دو نوع توانمندسازی فردی و عالی مطرح است. توانمندسازی فردی مخصوص کارکنان و توانمندسازی عالی ویژه مدیران است.

۱) توانمندسازی فردی: در این حالت، کارکنان با دریافت مهارت‌ها قادرند بدون نیاز به حضور

نیز به ارزیابی سلامت سازمانی مدارس دوره ابتدایی پرداخته است. مؤلفه‌های سلامت سازمانی عبارت‌اند از: نفوذ مدیر، تعهد و احساس مسئولیت معلمان، پاسداشت ارزش‌های اسلامی، حمایت هم‌جانبه از منابع انسانی، تأکید بر خلاقیت و نوآوری، احترام و اعتماد متقابل همفکری و مشورت، تلاش دانش آموزان، امکانات مدرسه، تأکید بر کیفیت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن بود که از میان ده مؤلفه‌ی سلامت سازمانی مؤلفه‌های پاسداشت ارزش‌های اسلامی و تأکید بر کیفیت، بالاترین میزان و مؤلفه‌ی امکانات مدرسه، پایین‌ترین را دارا هستند. سلامت سازمانی مدارس ابتدایی دخترانه بهتر از مدارس ابتدایی پسرانه است. سان، زانک، کیو و چن^{۱۴} (۲۰۱۱) به بررسی میانجی‌گری توانمندسازی روانشناختی بین عوامل زمینه‌ای سازمان مثل سلامت محیط کار و خلاقیت پرداختند که نتایج حاکی از تأیید فرضیه آن‌ها بود. زلارز، تی پر و دافی^{۱۵} (۲۰۰۲) در پژوهشی، ارتباط بین شوری سلامت سازمانی با رفتار سازمانی صورت گرفته که نتایج این مطالعه نشان می‌دهد، بهبود سلامت سازمانی احساس تعهد و رفتار سازمانی را ارتقا می‌بخشد.

نگرش‌های مثبت کارکنان در اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی مشاهده نگردید.

عبدالینی (۱۳۹۳) پژوهشی تحت عنوان نقش سلامت سازمانی در توانمندسازی کارکنان شهرداری منطقه ۱۷ تهران انجام داده است که برای سنجش توانمندسازی و بعد آن از پرسشنامه استاندارد اسپریتزر و برای سنجش سلامت سازمانی از پرسشنامه استاندارد هوی استفاده شده است. پرسشنامه توانمندسازی دارای پنج بعد شایستگی، خودمختاری، مؤثر بودن، معنی دار بودن و اعتماد می‌باشد و پرسشنامه سلامت سازمانی نیز دارای هفت بعد یگانگی نهادی، نفوذ مدیر، ملاحظه گری، ساخت دهی، پشتیبانی منابع، روحیه و تأکید علمی می‌باشد. نتایج نشان داده است که بین سلامت سازمانی و توانمندسازی کارکنان رابطه معنی‌داری می‌باشد کوچک‌تر از ۰،۰۵. با انجام آزمون همبستگی اسپرمن مشخص شد که بین تمام ابعاد توانمندسازی و سلامت سازمانی نیز رابطه معناداری وجود دارد. با استفاده از آزمون فریدمن نیز میزان تأثیر ابعاد توانمندسازی در سلامت سازمانی رتبه‌بندی شد که بیشترین تأثیر مربوط به احساس معنی دار بودن و کمترین تأثیر مربوط به اعتماد می‌باشد. پاکنژاد (۱۳۹۳)

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

منبع: وی و همکاران (۱۹۹۶) و اسپریتزر (۱۹۹۷)

روش تحقیق

یافته‌ها

در توصیف یافته‌ها ۵۸۳ درصد پاسخ‌دهندگان مرد و ۱۱/۱ درصد زن هستند همچنین ۳۰/۶ درصد پاسخ نداده‌اند. افراد ۳۰ تا ۴۰ سال (۴۴/۴ درصد) بیشترین نفرات از جامعه آماری پژوهش را تشکیل داده‌اند. همچنین افراد باسن بیشتر از ۵۰ سال با ۲/۸ درصد کمترین نفرات از جامعه آماری پژوهش را تشکیل داده‌اند. افراد دارای مدرک تحصیلی لیسانس با ۳۸/۹ درصد بیشترین افراد جامعه آماری را تشکیل داده‌اند. از طرفی افراد دارای مدرک تحصیلی دیپلم و زیر دیپلم ۲/۸ درصد از جامعه آماری را تشکیل داده‌اند. افراد دارای سابقه کار ۱۰ تا ۱۵ سال با ۳۰/۶ درصد بیشترین افراد جامعه آماری را تشکیل داده‌اند. از طرفی افراد دارای ساقمه کار ۵ تا ۱۰ سال و همچنین افراد دارای سابقه کار ۲۰ سال به بالا هر یک با ۱۹/۴ درصد از جامعه آماری را تشکیل داده‌اند.

تحلیل یافته‌ها، جهت بررسی ادعای مطرح شده در مورد توزیع داده‌های یک متغیر کمی از آزمون کولموگورو夫-سمیرنوف (KS) استفاده شده است که نرمال بودن متغیرها را تائید شده است.

فرضیه اصلی: سلامت سازمانی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیردارد.

از آنجایی که مقدار آماره DW دوربین-واتسون (۱/۵۹۲) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود

تحقیق حاضر قصد دارد تأثیر سلامت سازمانی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی در گروه نظارتی گمرکات جنوب کشور را مورد بررسی قرار دهد و از نظر هدف، یک تحقیق کاربردی می‌باشد و از نظر روش توصیفی و پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر کارکنان گروه حسابرسی عملیاتی در گروه نظارتی گمرکات جنوب کشور شامل گمرکات استان‌های بوشهر، سیستان و بلوچستان، هرمزگان، فارس، کهگیلویه و بویر احمد و چهارمحال و بختیاری در سال ۱۳۹۵ می‌باشد که با توجه به استعلامات صورت گرفته از گمرکات مذکور تعداد کل کارکنان گروه حسابرسی عملیاتی در این گمرکات ۳۶ نفر می‌باشد. در این پژوهش به دلیل کم بودن حجم جامعه از روش سرشماری استفاده گردیده و نمونه موردنظر برای جامعه آماری و همان ۳۶ نفر می‌باشد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه می‌باشد که جهت اندازه‌گیری متغیر مستقل سلامت سازمانی از پرسشنامه هوی و همکاران (۱۹۹۶) و متغیر وابسته توانمندسازی کارکنان از پرسشنامه اسپریتزر (۱۹۹۷) استفاده شد. روایی پرسشنامه از طریق محتوایی می‌باشد و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه‌ها ۰/۹۱۴ می‌باشد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون کولموگروف-سمیرنوف برای بررسی وضعیت نرمال بودن متغیرها استفاده می‌شود و سطح آمار استنباطی از تحلیل رگرسیون استفاده شده است.

جدول ۱: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه اصلی

مدل	ضریب همبستگی R	ضریب تعیین R ²	ضریب تعیین تعدیل شده Adj-R ²	تخمین خطای استاندارد	خطای معیار تخمین	دوربین-واتسون
۱	^a ۰,۸۰۳	۰,۶۴۵	۰,۶۳۵	۰,۴۹۲۲	۱,۰۹۲	

جدول ۲: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه اصلی

مدل	نحوه تأثیر داردن	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد خطا میار		آماره t	معناداری
			B	بتا		
مقدار ثابت	-	۰,۶۲۶	۰,۶۲۶	-۰,۶۱۳	۲,۶۱۶-	۰,۰۱۳
سلامت سازی	-	۰,۱۹۶	۰,۱۹۶	۰,۸۰۳	۷,۸۶۸	*

- متغیر وابسته: توانمندسازی

از آنجایی که مقدار آماره DW، دوربین - واتسون (۱/۵۱۰) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی شود و می توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال، مشاهده می شود که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل سلامت سازمانی و متغیر وابسته توانمندسازی تأیید می گردد.

نتایج جدول ۴ نشان می دهد که متغیر مستقل تأکید علمی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی اول مورد تأیید قرار می گیرد.

که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل سلامت سازمانی و متغیر وابسته توانمندسازی تأیید می گردد.

نتایج جدول شماره ۲ نشان می دهد که متغیر مستقل سلامت سازمانی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه اصلی مورد تأیید قرار می گیرد.

فرضیه های فرعی:

فرضیه فرعی اول: تأکید علمی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

جدول ۳: آزمون دوربین - واتسون برای فرضیه فرعی اول

مدل	R	ضریب همبستگی	ضریب تعیین R ²	ضریب تعیین	تخمین خطای استاندارد	ضریب تعیین	دوربین - واتسون
۱	۰,۸۰۷ ^a	۰,۶۵۱	۰,۶۴	۰,۴۸۸۶۱	Adj-R ²	تعدیل شده	۱,۰۵۱

جدول ۴: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی اول

مدل	B	خطای استاندارد خطای میار	بتا	آماره t	معناداری	ضرایب استاندارد نشده	ضرایب استاندارد داشده
مقدار ثابت	-۰,۲۷۴	۰,۴۵	-۰,۶۱	-۰,۰۶۱	۰,۰۵۶	-	
تأکید علمی	۱,۱۵۶	۰,۱۴۵	۰,۸۰۷	۷,۹۵۸	*	۰,۸۰۷	۰,۰۵۶

- متغیر وابسته: توانمندسازی

جدول ۵: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه فرعی دوم

مدل	ضریب همبستگی R	ضریب تعیین R2	تغییر شده Adj-R ²	تخمین خطای استاندارد	ضریب تعیین	دوربین-واتسون
۱	۰,۰۶	۰,۳۶	۰,۳۴۱	۰,۶۶۱۱۹	۱,۸۷۹	

(معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی دوم مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه فرعی سوم: پشتیبانی منابع بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

از آنجایی که مقدار آماره DW دوربین-واتسون (۱/۵۶۶) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل روحیه و متغیر وابسته توانمندسازی تأیید می‌گردد.

فرضیه فرعی دوم: روحیه بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

از آنجایی که مقدار آماره DW دوربین-واتسون (۱/۸۷۹) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل روحیه و متغیر وابسته توانمندسازی تأیید می‌گردد.

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد که متغیر مستقل روحیه بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد

جهد و پیشنهاد / اینجا / شماره اول / مقدمه / پهلو و تسبیhan ۱۳۶۵

جدول ۶: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی دوم

معناداری	آماره t	بنا	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد خطای معیار	B	مدل
			ضرایب استاندارد خطای معیار	ضرایب استاندارد			
۰,۰۶۸	۱,۰۸۶				۰,۰۵۲۶	۰,۹۹۳	مقدار ثابت
۰	۴,۰۳۷۶	۰,۶			۰,۰۱۸	۰,۷۸۶	روحیه
متغیر وابسته: توانمندسازی							

جدول ۷: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه فرعی سوم

دوربین-واتسون	ضریب تعیین	تخمین خطای استاندارد	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
		خطای معیار تخمین	تغییر شده Adj-R ²	ضریب تعیین R2	R
۱,۰۵۶۶	۰,۷۷۸۹۳	۰,۰۰۸۶	۰,۱۱۲	۰,۰,۳۳۵	۱

جدول ۸: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی سوم

معناداری	آماره ^a	بتا	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			خطای استاندارد خطای معیار	B	
+	۵,۴۷۱		۰,۴۳۶	۲,۳۸۳	مقدار ثابت
۰,۰۴۶	۲,۰۷۳	۰,۳۳۵	۰,۱۳۷	۰,۰۲۸۴	پشتیبانی منابع

متغیر وابسته: توانمندسازی

که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل ساخت دهی و متغیر وابسته توانمندسازی تأیید می‌گردد.

نتایج جدول ۱۰ نشان می‌دهد که متغیر مستقل ساخت دهی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی چهارم مورد تأیید قرار می‌گیرد.

نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد که متغیر مستقل پشتیبانی منابع بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی سوم مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه فرعی چهارم: ساخت دهی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

از آنجایی که مقدار آماره DW دوربین-واتسون (۱/۸۶۰) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود

جدول ۹: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه فرعی چهارم

دوربین-واتسون	ضریب تعیین		ضریب تعیین R2	ضریب همبستگی R	مدل
	تخمین خطای استاندارد	خطای معیار تخمین			
۱,۰۸۶	۰,۴۶۸۱	۰,۶۷	۰,۶۷۹	۰,۰۸۲۴	۱

جدول ۱۰: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی چهارم

معناداری	آماره ^a	بتا	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			خطای استاندارد خطای معیار	B	
۰,۹۶	۰,۰۰۵۱		۰,۳۸۸	۰,۰۰۲	مقدار ثابت
+	۸,۰۴۸۸	۰,۰۸۲۴	۰,۱۰۸	۰,۰۹۱۶	ساخت دهی

متغیر وابسته: توانمندسازی

جدول ۱۱: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه فرعی پنجم

دوربین-واتسون	ضریب تعیین		ضریب تعیین R2	ضریب همبستگی R	مدل
	تخمین خطای استاندارد	خطای معیار تخمین			
۱,۰۷۹۳	۰,۰۵۹۰۹۴	۰,۰۴۷۴	۰,۰۴۸۹	۰,۰۰۶۹۹	۱

منبع: یافته‌های پژوهشگر (خروجی نرم‌افزار SPSS)

معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی پنجم مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه فرعی ششم: نفوذ مدیر بر توامندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

از آنجایی که مقدار آماره DW از دوربین-واتسون (۱/۸۳۶) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل نفوذ مدیر و متغیر وابسته توامندسازی تأیید می‌گردد.

فرضیه فرعی پنجم: ملاحظه گری بر توامندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد.

از آنجایی که مقدار آماره DW دوربین-واتسون (۱/۷۹۳) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای و نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل ملاحظه گری و متغیر وابسته توامندسازی تأثیر می‌گردد.

نتایج جدول ۱۲ نشان می‌دهد که متغیر مستقل ملاحظه گری بر متغیر وابسته توامندسازی تأثیر

جدول ۱۲: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی پنجم

معناداری	آماره t	بنا	ضرایب استاندارد شده		مدل
			خطای استاندارد خطای معیار	B	
۰,۰۱۳	۲,۶۰۸		۰,۳۹۹	۱,۰۰۴	مقدار ثابت
*	۵,۷۰۴	۰,۶۹۹	۰,۱۱۹	۰,۶۷۷	ملاحظه گری

منبع: یافته‌های پژوهشگر (خروجی نرم افزار SPSS)

- متغیر وابسته: توامندسازی

جدول ۱۳: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه فرعی ششم

دوربین-واتسون	تخمین خطای استاندارد	ضریب تعیین	ضریب تعیین R ²	ضریب	مدل	همبستگی R
۱,۰۸۳۶	۰,۶۵۹۸۲	۰,۳۴۴	۰,۳۶۳	۰,۶۰۲	۱	

جدول ۱۴: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی ششم

معناداری	آماره t	بنا	ضرایب استاندارد شده		مدل
			خطای استاندارد خطای معیار	B	
۰,۷۷۳	-۰,۲۹		۰,۷۹۸	-۰,۲۳۲	مقدار ثابت
*	۴,۴۰۱	۰,۶۰۲	۰,۲۳۴	۱,۰۳۱	نفوذ مدیر

متغیر وابسته: توامندسازی

بحث و نتیجه‌گیری
 فرضیه اصلی بیانگر آن است که سلامت سازمانی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تاثیردارد.
 متغیر مستقل سلامت سازمانی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه اصلی مورد تأیید قرار می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق عابدینی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد. زمانی که کارکنان از سلامت بالای سازمانی برخوردار باشند، کارکنان باور دارند که شایستگی‌های لازم برای انجام امور را دارا بوده و بالحساس آزادی عمل در موقع تصمیم سازی و تصمیم‌گیری بهترین تصمیمات لازم را گرفته و با این کار بهره‌وری را افزایش خواهند داد که نتیجه این کار می‌تواند ایجاد اطمینان و اعتماد درون و برونو سازمانی گردد.

فرضیه فرعی اول بیانگر آن است که تأکید علمی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تاثیر دارد.

متغیر مستقل تأکید علمی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی اول مورد تأیید قرار می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق رحمتی و دیگران

نتایج جدول ۱۴ نشان می‌دهد که متغیر مستقل نفوذ مدیر بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی ششم مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه فرعی هفتم: بین یگانگی نهادی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. از آنجایی که مقدار آماره DW دوربین-واتسون (۱/۵۳۲) در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، فرض عدم همبستگی بین خطاهای رد نمی‌شود و می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین با مقایسه نمودار توزیع فراوانی خطاهای نمودار توزیع نرمال، مشاهده می‌شود که توزیع خطاهای تقریباً نرمال است، پس می‌توان از رگرسیون استفاده کرد. همچنین مقدار ارائه شده در این نمودار نزدیک به صفر بوده و انحراف معیار نزدیک به یک است. در این آزمون مقدار معناداری (Sig) کمتر از ۵ درصد است، پس فرض خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل یگانگی نهادی و متغیر وابسته توانمندسازی تأیید می‌گردد.

نتایج جدول ۱۶ نشان می‌دهد که متغیر مستقل یگانگی نهادی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار ندارد (معناداری بیشتر از ۵ درصد)؛ بنابراین، فرضیه فرعی هفتم مورد تأیید قرار نمی‌گیرد.

جدول ۱۵: آزمون دوربین-واتسون برای فرضیه فرعی هفتم

مدل	ضریب همبستگی R	ضریب تعیین R ²	ضریب تعیین Adj-R ²	تحمیم خطای استاندارد	دوربین-واتسون
۱	^a ۰,۲۹۱	۰,۰۸۴	۰,۰۵۷	۰,۷۹۱۰۲	۱,۰۵۳۲

منبع: یافته‌های پژوهشگر (خروجی نرم‌افزار SPSS)

جدول ۱۶: ضرایب رگرسیون، آزمون فرضیه فرعی هفتم

متغیر وابسته: توانمندسازی	یگانگی نهادی	مقدار ثابت
آماره t	۰,۵۴۶	۴,۷۴۱
بنا	-۰,۲۹۱	۰,۸۵۵
خطای استاندارد خطای معیار	۰,۲۵۷	-۰,۴۵۵
B		

دیوانسالاری آنچنان گرفتار شوند که نتوانند از خلاقیت خود استفاده کنند. راهبردهای مبتنی بر کنترل دیوانسالاری یعنی کاربرد مقررات و قوانین و رویه‌ها و دستورالعمل‌ها، سیاست‌ها و سلسله‌مراتب اختیار و استاندارد نمودن امور جهت یکنواخت کردن و هماهنگ کردن رفتارها و موجب ابراز عقاید و اندیشه‌های کارکنان گردیده و بی‌عدالتی را در توزیع قدرت ایجاد می‌کند و درنهایت موجب عدم توانایی کارکنان می‌شود. برای اساس حمایت سازمانی باید مناسب با اهداف سازمانی و سطح توانمندی کارکنان طراحی گردد.

فرضیه فرعی چهارم بیانگر آن است که ساخت دهی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. متغیر مستقل ساخت دهی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد؛ بنابراین، فرضیه فرعی چهارم مورد تأیید قرار می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق عابدینی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد.

وجود ساخت دهی و هدفگزینی در سازمان باعث شده است تا کارکنان به این باور برسند که متصدیان مراکز قدرت به آن‌ها آسیب و زیانی وارد نخواهند کرد و حتی در شرایطی که افراد قدرتمند انعطافی نشان نمی‌دهند باز هم احساس اعتماد شخصی را حفظ می‌کنند. احساس امنیت شخصی می‌کنند این افراد صداقت و صمیمیت و سازگاری را جانشین تظاهر و بی‌مایگی می‌کنند درنتیجه این افراد به کارهای گروهی علاقه بیشتری دارند و توانمندسازی در سازمان تقویت می‌شود.

فرضیه فرعی پنجم بیانگر آن است که ملاحظه گری بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. متغیر مستقل ملاحظه گری بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد؛ بنابراین، فرضیه فرعی پنجم مورد تأیید قرار

و همچنین میر کمالی و دیگران و موسی لو همسو می‌باشد. تأکید علمی و اعتماد مدیران به گروه‌های حسابرسی عملیاتی، حس کارآمدی در کارکنان را افزایش داده و اعتماد میان مدیران و کارکنان باعث تقویت نظم، یادگیری مستمر و تجربه اقدامات جدید خواهد بود.

فرضیه فرعی دوم بیانگر آن است که روحیه بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. متغیر مستقل روحیه بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد؛ بنابراین، فرضیه فرعی دوم مورد تأیید قرار می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق عابدینی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد. در تبیین یافته حاضر می‌توان چنین بیان کرد، از آنجاکه داشتن اشتیاق برای هر فعالیتی می‌تواند عاملی مؤثر در نشان دادن استعدادهای نهفته شخص بوده و در کل تمایل به انجام کار زمینه را برای افزایش تلاش و انگیزه و دنبال کردن فعالیت‌های مرتبط با شغل فراهم می‌آورد؛ ازاین‌رو این عامل محرك می‌تواند به عنوان نیرویی مؤثر در ایجاد احساس توانمندی و افزایش قدرت و توان فکری و روان‌شناسی کارکنان در محیط کار تلقی شود.

فرضیه فرعی سوم بیانگر آن است که حمایت منابع بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. متغیر مستقل حمایت منابع بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ درصد؛ بنابراین، فرضیه فرعی سوم مورد تأیید قرار می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق عابدینی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد. در سازمان‌های به سرعت در حال تغییر و رقابتی ساختارهای سازمانی بوروکراتیک جوابگو نیستند. علاوه بر ای متخصص بودن کارکنان نیز یکی از عواملی است که پدیده دیوانسالاری را مورد تاخت و تاز قرار می‌دهد. کارکنان حرفه‌ای باید در پیچ و خم

در صد): بنابراین، فرضیه فرعی هفتم مورد تأیید قرار نمی‌گیرد. یگانگی نهادی اشاره می‌کند به توانایی گروه حسابرسی به سازگاری با محیطش به طبقی که یگانگی، انسجام و تمامیت برنامه‌های نظارتی خود را حفظ کند. کارکنان از فشارها و خواسته‌های نامعقول محافظت می‌شوند.

می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق عابدینی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد... بر اساس رفتار ملاحظه گر کارکنان دوست، حامی و همیار همیگرند. چنین شرایطی باعث می‌شود تا به نتایج کارکنان یکدیگر توجه کرده و پذیرای پیشنهادها هم باشند که نتیجه این کار می‌تواند تشکیل یک گروه حسابرسی توانمند باشد.

پیشنهادها

فرضیه اصلی بیانگر وجود رابطه بین سلامت سازمانی و توانمندسازی کارکنان گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:

- ۱- مسئولین گمرک کارکنان را در تصمیم‌گیری‌ها شرکت دهند و توانمندی آن‌ها را به مسئولین بالای سازمان ارجاع دهند تا از ایده‌ها و نظرات آن‌ها در برنامه‌ریزی‌ها و حتی تدوین استراتژی‌های کلان استفاده گردد.
- (۱) سازمان در جهت حفظ توانمندی کارکنان و ارتقای آن تلاش کرده و از مکانیزهای مناسبی چون: آموزش، افزایش مشوق‌ها و انگیزاندهای تقدیر و قدردانی و بازخور مناسب استفاده شود.

(۲) از آنجایی که وجود موافع خارجی و جایگایی زودهنگام بی‌ثباتی و ضعف تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی مناسب را به دنبال دارد لذا پیشنهاد می‌شود: الف- سازمان در جهت ایجاد دوره‌های آموزش مدیریت و تصمیم‌گیری برای کارکنان گروه حسابرسی عملیاتی تلاش کند. ب- از جایگایی زودهنگام سرپرستان خودداری کند.

فرضیه فرعی اول بیانگر وجود تأثیر تأکید علمی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در

این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:

- (۱) ترتیبی اتخاذ گردد تا ارباب‌رجوع، بتواند به راحتی به حل مسئله خود در آن واحد مایل شود...

فرضیه فرعی ششم بیانگر آن است که نفوذ مدیر بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. متغیر مستقل نفوذ مدیر بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار دارد (معناداری کمتر ۵ در صد): بنابراین، فرضیه فرعی ششم مورد تأیید قرار می‌گیرد که با نتایج حاصل از تحقیق عابدینی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد.

در حال حاضر توجه بیشتر سازمان‌ها موضوع مدیریت منابع انسانی است، که اساس سرمایه واقعی یک سازمان را تشکیل می‌دهند و به وسیله این عامل حیاتی، سازمان موجودیت پیدا می‌کند. کارکنان از استعداد و انگیزه و نیروی نهفته زیادی برخوردارند و استفاده از تمام این نیروها با راهبرد توانمندسازی، موجب خواهد شد سازمان در مسیر رشد و شکوفایی گام بردارد. در سازمان‌های امروزی، مدیران غیر از متخصص بودن در رشته‌های فنی و تخصصی خود باید با رموز تأثیرگذاری بر دیگران نیز آشنا باشند. در این سازمان‌ها مدیران با تحت تأثیر قرار دادن نگرش‌ها و عقاید کارکنان، بسیار جدی‌تر و سریع‌تر می‌توانند به اهداف سازمانی خود مایل شوند. در واقع مدیریت مبنی بر نفوذ، راهی بهسوی توانمندی کارکنان و افزایش کارایی و اثربخشی آن‌ها محسوب می‌شود

فرضیه فرعی هفتم بیانگر آن است که یگانگی نهادی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی تأثیر دارد. متغیر مستقل یگانگی نهادی بر متغیر وابسته توانمندسازی تأثیر معنادار ندارد (معناداری بیشتر از ۵

- ۱) مدیر به پیشنهادها قابل اجرای کارمندان عمل کند.
- ۲) رفاه شخصی کارمندان موردنویس قرار گیرد.
- ۳) به توانایی‌ها و قابلیت‌های کارکنان برای انجام کارها توجه شود.
- فرضیه فرعی ششم بیانگر وجود تأثیر نفوذ مدیر بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:
- ۱) توانایی مدیر در القای خواسته‌های خود به ریس بالاتر از خودش به کارمندان تفهیم شود.
 - ۲) مدیران گمرک باید زمینه‌ای فراهم آورند تا بین کارکنان رسته‌های گوناگون، بهویژه رسته‌هایی که ارتباط نزدیکی باهم دارند، مشورت و تبادل نظر علمی صورت پذیرد.
- برای افزایش درک کارکنان از توانمندسازی، این باور را در آنان تقویت کنند که نه تنها در مورد انجام دادن کار، بلکه در زمینه بهینه‌سازی اداره گمرک نیز مسئولیت دارند
- ۲) پیشرفت کاری کارمندان، موردنویس و قدردانی مدیر قرار گیرد
- ۳) با ایجاد حس رفاقتی و رقابتی کارمندان با سختکوشی کار خود را بهبود بخشنده...
- فرضیه فرعی دوم بیانگر وجود تأثیر روحیه بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:
- ۱) کارمندان، نسبت به یکدیگر لطف و محبت داشته و در کارها یکدیگر را همراهی کنند.
 - ۲) با ایجاد انگیزه‌های درونی روحیه کارمندان گروه، تقویت گردد...
 - ۳) میان کارمندان گروه، حس اعتماد و اطمینان به وجود آید.
- فرضیه فرعی سوم بیانگر وجود تأثیر حمایت منابع بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:
- ۱) به کارکنان کاری سپرده شود که در نظرشان کار مهمی است.
 - ۲) در تقسیم فعالیت‌ها توانایی فرد بالاییت کار واگذار شده ساختیت داشته باشد.
 - ۳) کارکنان به چرایی وظیفه سپرده شده به آن‌ها اشراف داشته باشند.
- فرضیه فرعی چهارم بیانگر وجود تأثیر ساخت دهی بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:
- ۱) مدیر افکار و نگرش‌های خود را بهروشی مطرح کند.
 - ۲) مدیر گروه ضوابط معینی را برای عملکرد کارمندان تعیین می‌کند.
 - ۳) اهمیت کاری که انجام می‌شوند برای کارکنان توجیه شود.
- فرضیه فرعی پنجم بیانگر وجود تأثیر ملاحظه گری بر توانمندسازی گروه حسابرسی عملیاتی می‌باشد که در این پژوهش تأیید شد. لذا پیشنهاد می‌شود:

منابع

- Abbaszadeh, MirMohammad, (2010)Teacher Training and Job Satisfaction, Quarterly Journal of Education, No. 1., p. 74-58.
- Abdullahi, Bijan and Ibrahim's grandson, Abdul Rahim. (2006). Empowerment of the key personnel of human resources management.» Tehran: edit.
- Adrian Wilkinson.(2002)," Empowerment: theory and practice",Personnel Review,Vol. 27, NO. 1, 2002, PP. 40-56.
- aghayar, Siruos (2007). Empowering employees and empowering organizations. Isfahan: Stephan Publication
- Alderman, J. D. (2006). Leading the public: The media's focus on crime shaped sentiment. The Public Perspective, Vol.5,pp.26–27.
- Amirkhani, Amir Hossein,(2006). Empowerment, Psychology of Human Resources, Views and Dimensions. Proceedings of the Third Conference on Human Resource Development. Tehran, Ahar Publication and Social Security Research Institute
- Ardalan, Mohammad Reza et al. (2012). The Relationship between Personality Characteristics and Family Control of

- leadership". Organ Dyne 2008, 37 (1), PP:86-99.
- Gary, Dessler, (2009). Fundamentals of Human Resource Management, Ali Parsaeian and Seyed Mohammad Arabi, Tehran, Cultural Research Center, First Edition.
- Giddens, A, (1984) the Constitution of Society, London, Polity.
- Gisela Hagman (2002). Motivation and Transformation Management, Translator: Ali Mohammad Goodarzi, Publication of Rasa Cultural Services Institute.
- Glyn,M.A(1996).Innovate qenius:a framework for relating individuals and organization intelligence to innovation acadamey of management.Journal of APPlied Psychology 22-25
- Haghigat jo0, z, Shafiqpour,, M. Soltani,AR., Ansari, H. (2009), Investigating the relationship between managers' thinking styles and entrepreneurship with organizational health of the staff of medical universities of Iran. Journal of Uremia Nursing and Midwifery Faculty, 13-20, 7 (1).
- Hardy, Cynthia & Leiba – Osullivan, Sharon. (1988) "The Power Behind Empowerment: Implications for Research and Practice", Human Relations, Vol.51,No.4.
- Hasanpour, Akbar, Abbasi, Tayyebeh, Nowroozi, Mojtaba.(2011) Investigating the Role of Transformational Leadership in Empowerment of Employees. Journal of Management Researches in Iran, Volume 15, Issue
- Hoi, Wayne, K, Masicle, Flood, J (2004) Educational management, theory, research, and practice in management. (Translation by Mir Mohammad Seyyed Abbaszadeh) print 14, Urmia: Urmia University
- Hoy, W. K & Feldman, J. A (1996). Organization health: the concept and its measure, Journal of Research and Development in Education, Vol 20.No 4.
- Huysman, M. (2006). IT to Support Knowledge Sharing in Communities: Towards a Social Capital Analysis. Jornal of Information Technology. Vol.21, No.3, pp. 40-51.
- Jafarzadeh, Rahim (2007) Transitional Model in Effective Evaluation of Staff Training, Tadbir Magazine, No. 86.
- jahed Hossein Ali (2007). Organizational health. Tadbir Monthly, No. 159.
- JULIE A LYNDEN & WILLIAM, KLINGLE. "SUPERVISING ORGANIZATIONAL HEALTH". SUPERVISION JOURNAL, 2000, PP: 3-5.
- Kathryn, M. (2009). Exploring the organizational health for workforce safety climate and organizational commitment. Journal of safety research.
- Employees with Organizational Health, Quarterly Journal of Family Counseling and Psychotherapy, No. 1
- Blanchard,kotter, (2002). Three keys to power-up, translation: Fazlullah Amini, Farah's publication
- Bowen, D. E, and E. E. Lawler (1995). "Empowering Service Employees." Sloan Management. vol. 36. pp. 87-95.
- Bowling Ali (2000). The organizational health of the school. Management Quarterly in Education No. 21.
- Fazandat, Ali (2005). Theoretical Basics and Principles of Management, Seventeenth Edition, Tehran: Ravan Publishing.
- Freddy Lanbenorr, Allan C. Ornstein, (2003), Educational Management (Concepts and Practices), (Translated by Mohammad Ali Farnia), Aqah Publications, Tehran.
- Brackett.M.A.
- Mayer.JD(2003).Corergent,discriminate, and incremental validity of competing measures of organizational intelligence.Personally And Social Psychology Bulletin,29-1147-1158
- Cilla. M. J. (2011). Exploring the relationship between organizational citizenship behavior and organizational climates for creativity psychology. Organizational Behavior, pp. 4086.
- Cilla. M. J. (2011). Exploring the relationship between organizational citizenship behavior and organizational climates for creativity psychology. Organizational Behavior, pp. 4086.
- Conger, J. Rabindra, N, and H. Kanungo (1998). "The Empowerment Process: Integrating Theory and Practice." Academy of Management Review. vol. 13, No 3. pp. 41-782.
- Congerjay, A. & Kanungo, Rabindra N. (1988) "The Empowerment Process: Integrating Theory and Practice: Academy of management Review, Vol.13,No.3
- Davis, Stanley (1995). Organization Management Culture. Nasser Mir Sazani & Perichar Motamed Gorji. Tehran: Pearl Publications.
- Farahani, M . Mirzamohammadi,M H. Raedi Afsouran, N.Mohammadi, S (2011). The Study of the relationship of organizational health of the schools and that of the students academic achievement (A case study of High schools of Kohkilouie and Boierahmad Province, Iran). Procedia Social and Behavioral Sciences 109, p 628-633.
- Foy, Nancy(2005), Empowerhg People at Work, Cambridge: Gower.
- Fry, L.W. Slocum, J. W. (2008). "Maximizing the triple bottom line through spiritual

- of Business Management 2012; 6(29): 8659-66.
- paknezhad, Fariba. (2015). Organizational Health Assessment of Elementary Schools. Master's Thesis. Al-Zahra University.
- Pearson, Christopher (2006). The Meaning of Modernity, Christopher Pearson's Conversation with Anthony Giddens, Translation by Ali Asghar Saeedi, Tehran, Kavir Publishing
- Quinn, R. E, and. Speritzer M.G (1997). "The Road to Empowerment: Seven Questions Every Leader Should Consider." *Organizational dynamic*. vol. 2. No.2, pp. 37-51.
- Rafiee, Shahram (2010). Empowerment (Guidance for Safe Society) Tehran: City Publishing
- Rahmati, Mansour; Hosseinzadeh, Davood and Farhadi, Mehdi (2016), The Impact of Spirituality and Cooperation and In-service Training on the Empowerment and Creativity of Preschool Students and Preschool Conservatives, The First International Management Conference, Economics, Accounting, and Educational Sciences, Sari, Future Research and Advisory Co. Payame Noor University of Neka.
- Refler S, V. (2004). "The effects of a leaders emotional intelligence on employees, trust in their leader and employee organizational citizenship behavior", Submitted to Regent University School of Leadership Studies In partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in Organizational Leadership, www.sciencedirect.com.
- Rezaei Ali (2016) The Effect of Organizational Health and Organizational Justice on Employees' Positive Attitudes (Case Study: Urdu of Total Taxation in East Azarbayjan Province). Master's Thesis. Islamic Azad University of Garms Branch.
- Robbins, Stefan. P. (2001). *Organizational Behavior Management*. Translation of Farzad Omidvaran. Tehran: The Kindly Book Publishing House.
- Sadeghi Nahid, Alavi Azadeh (2015) The Effect of the Relationship between Organizational Health Indices and Organizational Effectiveness in Health System. *Health Research Journal*. No. 3. pp. 558-547.
- Schoufeli, W. B. Martinez, I. M. Pinto, A. M. Salanova, M. & Bakker, A. B. (2002). Burnout and engagement in university students. *Journal of Cross-Culture Psychology*, 23, 464-481.
- Scott Cynthia and Dennis Joseph (2002). Employee Empowerment, Translator Mehdi Irannejad Parizi, Institute for Research and Management Training
- Khaki, Gholam Reza (2000). *Research methodology with a thesis approach*, First edition, Tehran, Research Center of the country, in collaboration with the Cultural Center of Publication.
- Khanalizadeh, Roqiyah; Nanatif, Asada ...; Fanni, Ali Asghar; Mashbaki, Asghar. (2011). The relationship between empowerment and organizational learning. *Research Transformation Management*, Year 2, Issue 3, p. 20 to 45.
- Korkmaz, M. (2007). The relationship between organizational health and robust school vision in elementary schools. *Educational Research Quarterly*, 1, 14-36.
- Lawler, E. (1999). Total Quality Management & Employee Involvement: Are They Compatible?. *Academy of Management Executive*.
- Mehran, Firouzeh (2000) The level of familiarity of the manager, the principles of educational management and its effect on the efficiency of high school principals in Khorramabad. Master thesis, Library of Research Center, Research Center for In-service Research, No. 1.
- Melhem, yahya, 2004. The antecedents of customer contact employees empowerment, *Employee Relation*. v.26,N.1.
- Miles, Matthew. (1969) "Planned change and organizational health: figure and Ground "from" organizations and Human Behavior: focus on schools", Mc Grow Hill.
- Miles, Matthew. (1969) "Planned change and organizational health: figure and Ground "from" organizations and Human Behavior: focus on schools", Mc Grow Hill.
- Mir Kamali, Seyyed Mohammad, Oranje Saneh, Fatemeh, Anni, Farnoosh, Usbashi, Alireza (2015). Investigating the Role of Optimistic Culture in Empowering the Structure of Elementary Schools in Tehran. *Quarterly Journal of Leadership and Management Education*, Vol. 1, No. 3.
- Mirkamali, Mohammad and Malekinia, Emad (2008). A Survey on the Participation of Employees and Organizational Health in the State-owned Public Secondary Schools of Tehran, *Quarterly of Thoughts in Educational Sciences*, Third Year, No. 4.
- Mohammadi, Mohammad (2003). *Manpower Empowerment*, Quarterly Journal of Management Studies, Vol. 31 and No. 32
- Naderi, Nahid, Rajaei Pour and Saeed; Jamshidian, Abdul Rasul (2007); "The Concepts of Staff Empowerment"; *Tadbir*; No. 186.
- Ozsaker M, Ozkutuk N & Orgun F. A study of the organizational citizenship behaviors and organizational communications of teachers: Case study of Aydin Province. *African Journal*

- ¹² Schoufeli, Martinez, Pinto, Salanova & Bakker
¹³ Wilkinson
¹⁴ Sun, Zhang, Qi & Chen
¹⁵ Zlarz, tPE and Duffy

Sevi, Enrico, 2010, Effects of organizational citizenship behavior on group performance, Journal of Modeling in Management, Vol 5, pp 25-37

Shaabani Bahar, Gholamreza, Ali Bakhshi, Mohsen, Samadi, Abbas (2015) The Role of Spiritual Leadership in Empowerment of Employees of the Sports and Youth Department of Hamedan Province, Sport Management, Period 5, Number 3, pp. 52-3

Sharafi, Asghar and Aghasi, Sedigheh (2010). Investigating the Relationship between Managers' Performance and Organizational Health. New Approach Quarterly in Educational Management, No. 4, pp. 167-149.

Shariatmadari, Mehdi, (2009), Investigating the Relationship between Organizational Health and the Effectiveness of Managers of Education Management Schools in Tehran, Educational Sciences, 2008, No. 6, pp. 151-192.

Spreitzer, G. M. (1995). Psychological empowerment in the workplace: Dimensions, measurement, and validation. Academy of Management Journal, Vol. 38, No.5, pp 1442-1465

Sun, L. Zhang, Z. Qi, J. & Chen, Z. (2011). Empowerment and creativity: A cross-level investigation. The Leadership Quarterly, 11, 257-278

Talebian, Ahmad Reza; Vafaei, Fatemeh (2009). A Comprehensive Model of Human Resource Empowerment. Tadbir Monthly. Twenty twentieth P. 203

Thomas K. W., Velthouse B. A. Cognitive elements of empowerment: An interpretive model of intrinsic task motivation; Academy of Management Review, 15(4), 1990

یادداشت‌ها

¹ Hoy & Feldman

² Refler

³ Palin and Lylrv

⁴ Frahany

⁵ Hoy and Foresight

⁶ Miles

⁷ Hoy and Myskl

⁸ Quinn & Speritzer

⁹ Bowen, and E. E. Lawler

¹⁰ Korkmaz

¹¹ Cilla

